

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 626 22252, el. p. info@am.lt, https://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-04-

Nr.

I

Nr.

DĖL NUTARIMO PROJEKTO TEIKIMO

Aplinkos ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2022–2025 m. Klimato kaitos programos investicijų plano patvirtinimo“ projektą (toliau – projektas).

Projektas teikiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo įstatymo 10 straipsnio 4 dalies 1 ir 2 punktais, kuriuose numatyta, kad Aplinkos ministerija rengia Klimato kaitos programos ketverių metų investicijų planus (toliau – investicijų planas). Lietuvos Respublikos Vyriausybė, apsvarstytus planus su Seimo Aplinkos apsaugos komitetu, tvirtina nutarimu. Informuojame, kad Seimo Aplinkos apsaugos komitetas projektui pritarė 2022 m. kovo 23 d. posėdyje.

Teikiamo projekto tikslas – patvirtinti Klimato kaitos programos (toliau – programa) investicijų planą 2022–2025 m. laikotarpiui numatant finansavimą veikloms, kurios sumažins kiekybinį šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kieki.

2022–2025 m. planuojamos programos pajamos – 358,6 mln. Eur. Planuojamos pajamos prognozuotos kiekvienais metais pagal Lietuvai skirtų Europos Sąjungos apyvartinių taršos leidimų (toliau – ATL) kieki ir kainą. Aplinkos ministerijai skirtuose asignavimuose buvo numatyta, kad 2022 m. programos lėšos sudarys – 85 mln. Eur, tačiau 2021 m. pabaigoje išaugus ATL kainai (iki 80 Eur už toną CO₂ ekv.), prognozuojama, kad 2022 m. bus gauta 137,8 mln. Eur, t. y. 52,8 mln. Eur papildomai. Išsamesnė informacija apie planuojamas programos pajamas:

Planuojamos pajamos 2022–2025 m. (mln. Eur)

Metai	2022	2023	2024	2025	2019–2021 nerezervuotos lėšos	Iš viso
Planuojamos ATL pajamos (mln. Eur)	137,8	83,4	63	54,6	19,8	358,6
Vid. kaina (Eur/ATL)	82	80	80	80		
Kiekis (mln.)	1,68	1,04	0,79	0,68		

Programos investicijų plane numatyta programos lėšas skirstyti tęstinėms ir pažangos veikloms finansuoti. Tęstinės veiklos – veiklos, kurioms pagal 2021 m. programos ir Europos Sąjungos priemonių kvietimus nepakako lėšų (projektų paraiškos jau atrinktos), programos administravimo išlaidos, tarptautinių įsipareigojimų besivystančiose šalyse įgyvendinimas. Pažymėtina, kad projekto derinimo metu, gavus pastabų dėl tęstinės veiklos „Investicinė parama biometano dujų gamybai ir (ar) biodujų valymo įrenginiams įrengti“, nuspręsta iš tęstinės veiklos 16 mln. Eur skirti pažangos veiklai ir skelbti kvietimą iš naujo 2022 m. sudarant lygias galimybes dalyvauti įmonėms, kurios

negalėjo gauti paramos praėjusiais metais. Išsamiau siūlomos finansuoti tęstinės veiklos pateikiamos lentelėje:

1.	TĘSTINĖS VEIKLOS	Suma, mln. Eur
1.1.	Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos formavimo ir įgyvendinimo, tarp jų visuomenės informavimo ir švietimo priemonės, klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos pokyčių priemonių įgyvendinimas nacionaliniu lygmeniu, programos administravimo lėšos	12
1.2.	Vystomojo bendradarbiavimo projektų (klimato kaitos srities) įgyvendinimas besivystančiose šalyse	8
1.3.	Valstybės parama daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkams, įgyvendinantiems daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektus pagal Vyriausybės patvirtiną Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą	48
1.4.	Fizinių asmenų vieno ar dviejų butų gyvenamųjų namų atnaujinimas (modernizavimas)	1,4
1.5.	Mažiau taršaus transporto įsigijimo ir (ar) panaudojimo skatinimas	5
1.6.	2014-2020 m. Europos Sąjungos priemonės „Viešųjų centrinių valdžios pastatų atnaujinimo“ finansavimas	10
	Iš viso:	84,4

Projekte nurodytos programos pažangos veiklos – Nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane (2021–2030 m.) (toliau – NEKSVP) patvirtintos priemonės. Rengiant NEKSVP, atliktos dvi viešosios konsultacijos, vertintas priemonių poveikis, ŠESD kiekio mažinimo efektas, lėšų poreikis tikslams pasiekti, atliktas makroekonominis priemonių vertinimas. NEKSVP rengtas vadovaujantis 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu ([\(ES\) 2018/1999](#) dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo¹. NEKSVP Europos Komisijai (toliau – EK) pateikė ir kitos Europos Sąjungos šalys, Lietuvos NEKSVP pritarė EK. Finansuotinių priemonių atitiktis šiam planui vertinta ir teikiant finansavimą iš ES fondų, RRF lėšų ir finansuojant priemones pagal kitas finansines priemones. Pažymime, kad NEKSVP Vyriausybė pritarė 2019 m. gruodžio 30 d. (protokolas Nr. 52).

Aplinkos ministerija, rengdama programos pažangos priemonės „Didinti klimato kaitos politikos veiksmingumą“ planą (toliau – pažangos priemonės planas), kurį tvirtins aplinkos ministras, nurodo programos pažangos veiklas, susijusias su NEKSVP priemonėmis. Rengiant NEKSVP, atliktos veiksmingumo analizės, pagal kurias nustatyta, kokios priemonės veiksmingos ir kokias būtina finansuoti, kad būtų pasiekti klimato švelninimo (kiekybinio ŠESD kiekio mažinimo) tikslai. Todėl NEKSVP gali būti prilyginamas alternatyvų sąnaudų veiksmingumo analizei ir norint finansuoti programos veiklas, papildomai alternatyvų vertinti neprivaloma, nes jos įvertintos Europos Sąjungos dokumente – NEKSVP. Pagal Finansų ministerijos išaiškinimą rengiant pažangos priemonės planą, papildomai reikės atlikti tik sąnaudų ir naudos analizę pagal Centrinės projektų valdymo agentūros parengtas skaičiuokles. Susijusioms ministerijoms į savo strateginius dokumentus įtraukti ir vertinti projekte nurodytų programos lėšomis finansuojamų pažangos veiklų nereikės.

Lentelėje pateikiamos pažangos veiklos, kurias siūlome finansuoti 2022–2023 m., lėšos ir sąsaja su NEKSVP patvirtinta priemone. Pažymėtina, kad kvietimų suma pažangos veiklos lygiu gali kisti atsižvelgiant į situaciją ir lėšų poreikį:

2.	PAŽANGOS VEIKLOS	Skiriama suma, mln. Eur	Siūloma detalesnė priemonė kvietimui, mln. Eur	Sąsaja su NEKSVP priemone
----	-------------------------	--------------------------------	---	----------------------------------

¹ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (Tekstas svarbus EEE.)

2.1.	Pastatų atnaujinimas (modernizavimas)	13,5	Individualių namų renovacija (10 mln. Eur)	Individualių namų renovacija (EE11)
			Įmonių pastatų modernizavimas (2 mln. Eur)	Energetinio efektyvumo didinimas įmonėse (EE9)
			Daugiabučių namų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimas („mažoji renovacija“ – 1,5 mln. Eur)	Daugiabučių pastatų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimas (EE8)
2.2.	Atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo skatinimas	74	AEI panaudojimas visuomeniniuose pastatuose, jų valdytojų poreikiams (30 mln. Eur)	AEI panaudojimas visuomeniniuose ir gyvenamosios paskirties pastatuose (AEI 17)
			AEI soc. remtiniams, elektros energijai, taršių katilų keitimui (2 mln. Eur)	Katilų keitimas į efektyvesnes technologijas (EE 7)
			AEI naudojimas individualiuose namuose šildymui, akumuliacinių talpų įrengimui ir (ar) energijos kaupimui (18 mln. Eur)	Katilų keitimas į efektyvesnes technologijas (EE7)
			Saulės elektrinės fiziniams asmenims (20 mln. Eur)	Energijos gamybos iš AEI diegimo ir kaupimo sprendimų finansavimas, įskaitant gaminančius vartotojus, AEI bendrijas (AEI8)
			Elektros energijos kaupimo įrenginiai namų ūkiams (1 mln. Eur)	Energijos gamybos iš AEI diegimo ir kaupimo sprendimų finansavimas, įskaitant gaminančius vartotojus, AEI bendrijas (AEI8)

			Saulės elektrinių įrengimo daugiabučiuose skatinimas (3 mln. Eur)	AEI panaudojimas visuomeniniuose ir gyvenamosios paskirties pastatuose (AEI 17)
2.3.	Investicinė parama biometano gamybai ir (ar) biodujų išvalymui	33	Investicinė parama biometano gamybai ir (ar) biodujų išvalymui (31 mln. Eur)	Investicinė parama biometano gamykloms įrengti (AEI 14)
			Biometano ir (ar) biodujų panaudojimas žemės ūkyje pakeičiant dyzelį (2 mln. Eur)	
2.4.	Mažiau taršaus transporto įsigijimo ir (ar) panaudojimo skatinimas	12	Visuomeninio transporto ir darnaus judumo skatinimas (paspirtukai, dviračiai, dalijimosi paslauga, viešojo transporto bilietai) (8 mln. Eur)	Skatinimas įsigyti mažiau taršias transporto priemones (T7)
			Mažiau taršių automobilių įsigijimo skatinimas fiziniams asmenims, įskaitant e.motociklus; e. mopedus (4 mln. Eur)	
2.5.	Privačių juridinių asmenų energijos vartojimo efektyvumo priemonių įgyvendinimas	2	Privačių juridinių asmenų energijos vartojimo efektyvumo priemonių įgyvendinimas (2 mln. Eur)	Energetinio efektyvumo didinimas įmonėse (EE 9)
2.6.	Neutralaus poveikio klimatui Vyriausybė nuo 2024 m.	5		Nereikia alternatyvų analizės
2.7.	Finansinė paskata nevyriausybinėms organizacijoms dalyvauti formuojant klimato politiką ir informuojant visuomenę apie klimato kaitą	0,5		Nereikia alternatyvų analizės
	IŠ VISO	140		

134,2 mln. Eur ketinama skirstyti NEKSVP dekarbonizacijos ir energetinio efektyvumo priemonių įgyvendinimui pagal 2023 m. atnaujintą NEKSVP. Šias veiklas siūlys ir analizuos atitinkamų sričių ekspertai vykstančiose dekarbonizacijos grupėse, įvertinant jų efektyvumą siekiant klimato kaitos tikslų. Šios veiklos bus įtrauktos į atnaujinamą NEKSVP ir tada galės būti finansuojamos. Pagal Finansų ministerijos pasiūlymus atnaujinamo NEKSVP vertinimui bus naudojamos metodikos, suderintos su Strateginio valdymo metodikoje nustatytu strateginio planavimo modeliu.

Priėmus projektą, neigiamų pasekmių, įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai, kriminogeninei situacijai ir korupcijai nenumatoma.

Projektu neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.

Priėmus projektą, nereikės priimti kitų norminių teisės aktų siekiant įtraukti į teisės sistemą.

Projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Projekte neįtvirtinami nauji terminai.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas, antikorupcinis vertinimas neatliekamas.

Projektas skelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) projektų registravimo posistemėje (TAIS Nr. 22-3306). Pastabas ir pasiūlymus projektui pateikė Finansų, Ekonomikos ir inovacijų, Susisiekimo, Žemės ūkio ministerijos ir asociacijos. Į daugumą pastabų atsižvelgta, pastabos, į kurias neatsižvelgta, paaiškintos derinimo pažymoje.

Projektą parengė Aplinkos ministerijos Klimato politikos grupės (patarėja, vykdanči grupės vadovės funkcijas, Judita Liukaitytė-Kukienė, tel. 8 686 17484, judita.liukaityte@am.lt) patarėja Lina Čeičytė (tel. 8 682 23663, lina.ceicyte@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 2 lapai.
2. Derinimo pažyma, 4 lapai.
3. Seimo Aplinkos apsaugos komiteto posėdžio protokolas, 1 lapas.

Aplinkos ministras

Simonas Gentvilas